

6. Filshiteyn, L. M., Zhuravlov, V. M. (2016). *Profesiynna kultura v aspekti pidgotovki fahivtsiv*. [Professional culture in the aspect of training specialists]. Kirovograd.

7. *Pro osvitu: Zakon Ukrayini vid 23.05. 1991. № 1060 – XII (zu zminami i dopovnennyami)* [Elektronniy resurs] [About education: Law of Ukraine dated 23.05. 1991. No. 1060 - XII (with amendments and additions)]. / Verhovna rada Ukrayini – 1991. – №34. – Rezhim dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.

8. Kurlyand, Z. N. (2012). *Teoriya i metodika profesiyanoi osviti*. [Theory and methodology of vocational education]. Kyiv.

9. Eskindarov, M. A. (1999). *Razvitie korporativnyih otnosheniy v sovremennoy rossiyskoy ekonomike*. [The development of corporate relations in the modern Russian economy]. Moscow.

10. Definition and Selection of Competencies. Country Contribution Process: Summary and Country Report. – Uri Peter Trier, – University of Neuchatel, October 2001. – 72 p.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КУРКІНА Сніжана Віталіївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва і хореографії Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: удосконалення навчально-виховного процесу у вищій та

початковій школі засобами мистецьких дисциплін, історія вітчизняної та зарубіжної педагогіки.

ЖУРАВЛІОВ Віталій Максимович – старший викладач кафедри економіки, менеджменту і комерційної діяльності Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: теорія і практика корпоративного управління, вивчення і впровадження сучасних моделей бізнесу.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KURKINA Snezhana Vitalievna – Candidate of Pedagogic Sciences, Assistant Professor of the Department of Musik Art and Choreography of the Centralukrainian State Pedagogic University named by Vladimir Vinnichenko.

Circle of scientific interests: improvement of the educational process in higher and elementary schools by means of artistic disciplines, history of domestic and foreign pedagogy.

ZHURAVLEV Vitaliy Maksimovich – Senior Lecturer of the Department of Economics, Management and Commercial Activities of Centralukrainian National Technic University.

Circle of scientific interests: theory and practice of corporate governance, studying and implementing modern business models.

Стаття надійшла до редакції 21.03.2019 р.

УДК 453.11.978

ЛИСЕНКО Людмила Олександрівна –

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
<https://orcid.org/0000-0001-5732-6317>
e-mail: lysenkoluda78@i.ua

ВИКОРИСТАННЯ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. На сьогодні використання інформаційних технологій у навчальному процесі вивчається й упроваджується вже досить сміливо, однак остаточно або універсально вирішеною не є. Так, інформаційно-технологічна підтримка навчального процесу є невід'ємною частиною навчальної системи будь-якої предметної галузі, на будь-якому освітньому рівні. Це своєрідний початок електронної методики навчання.

Використання ІТ-технологій при вивченні курсу «Англійська мова (за

професійним спрямуванням)» є інформаційно-технологічною підтримкою курсу у виші, актуалізує аудіо- та візуальні можливості студентів, а також сприяє індивідуалізації процесу навчання, партнерському співробітництву в навчальному процесі, полегшує контроль та самоконтроль навчальної діяльності. Тому цей процес вивчення іноземної мови важко переоцінити.

Розробка стратегії гуманітарного навчання в електронному середовищі передбачає висунення на перший план методичного завдання, яке спрямоване на

вирішення проблеми вибирання того чи іншого т.зв. засобу E-Learning, адже однією із функцій інформаційно-технологічних засобів є методична концепція розробки будь-якого електронного продукту. Такий підхід якісно підвищує процес навчання термінології у виші [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням інформатизації навчання, використання електронних освітніх ресурсів у своїх працях висвітлюють А. І. Башмаков, О. В. Зими́на, В. М. Агеєв, І. В. Доротюк, Т. М. Романченко, Л. Є. Коваль, О. Г. Єсіна, Н. В. Кононець. За їхніми спостереженнями, комунікативна компетентність не може сформуватись без тісного зв'язку з іншими науками, оскільки таке універсальне явище як мова охоплює всі сторони життя і свідомості сучасної людини. Тому перед кожним викладачем вишу постає проблема оптимізації та вибору технологій навчання, що сприятимуть забезпеченню формування мовної освіти майбутнього фахівця.

Метою статті є висвітлення питання створення інформаційно-технологічної підтримки ІТ-технологій при вивченні курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» у вищих навчальних закладах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогоднішній поштовх в бік глобальної інформатизації освіти, використання комп'ютерної техніки як у навчальних закладах, так і в домашніх умовах, не можливий без електронних навчальних матеріалів. Для формування комунікативної компетентності студентів вишів достатньо ефективними є інтерактивні технології навчання, що досягаються шляхом впровадження ІТ-технологій. Інформаційно-технологічна підтримка курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» у виші актуалізує аудіо- та візуальні можливості студентів, а також сприяє індивідуалізації процесу навчання, партнерському співробітництву в навчальному процесі, полегшує контроль та самоконтроль навчальної діяльності.

Цілісний навчальний процес неможливий без початково-методичного комплексу з певної дисципліни. Сьогодні можна констатувати процес перегляду і поповнення навчальних комплексів різних вишів щодо курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» [3] інформаційними засобами, що додаються до традиційних завдань і методів навчання.

По-перше, яскравим прикладом може служити використання **Power Point**

Presentation для подання будь-якого навчального матеріалу як бази знань в аудіовізуальному варіанті. Такий підхід створює електронне середовище, яке дозволяє організувати якісно самостійну роботу студента, а також може підключити консультовану індивідуальну підтримку навчальної діяльності кожного учня.

Завдяки мультимедіа під час вивчення курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» можна надати величезну кількість корисної, цікавої та важливої інформації. Незаперечною перевагою мультимедійних засобів є інтерактивність, що забезпечує діалоговий режим протягом навчального процесу.

Основні принципи застосування мультимедійних засобів на заняттях з курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» належать: *ілюстративність* (оздоблення заняття ілюстраціями); *фрагментарність* (почергове викладання частин матеріалу в залежності від швидкості сприйняття його студентами); *методична інваріантність* (відеоматеріали використовуються на різних етапах занять курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)», наприклад, під час мотивації, пояснення нового матеріалу (у вигляді схем та ілюстрацій), виконання тестових завдань (використання комп'ютера), закріплення та узагальнення знань (посібник для самостійної роботи), домашнього завдання (медіапрезентації), індивідуальної науково-дослідної роботи (студенти працюють самостійно або групами над створенням медіапрезентацій з культури фахового мовлення, термінологічної та професійної етики тощо).

Другим способом сприяння вивченню зазначеного курсу є електронне середовище, що створюється актуалізацією **навчального блогу**, інформаційні можливості якого розкривають нові ефективніші та якісніші прийоми навчання.

Для вивчення курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» навчальні блоги мають великий потенціал для активного й інтерактивного навчання термінів, для інтенсивної взаємодії між студентами і викладачами.

Саме за допомогою блогів навчальна аудиторія переходить свої межі і розширює їх до нескінченної інтернаціональної аудиторії. Можливо, хтось за межами аудиторії прогляне і прокоментує певний термін, і це дозволить розширити уявлення про те, як опублікована інформація сприймається представниками «зовнішнього світу».

Третій сучасний – це **гіпертекстовий**

контент. Гіпертекст інтенсифікує процес мислення, тому що при роботі з ним, існують можливості з'єднати, завдяки смисловим зв'язкам, власні думки з об'єктивними знаннями, відновити в пам'яті те, що не було усвідомлено на більше ранньому етапі сприйняття.

Відеоконференція – це інтерактивний інструмент, який включає аудіо, відео, комп'ютерні технології для здійснення зв'язку віддалених територіально співрозмовників «обличчям до обличчя» в реальному часі. Це вид On-Line навчання.

Відеоконференція при вивченні окремих тем курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» дозволяє формувати свідоме відношення і розгляд висунених проблем в термінології, активність в її обговоренні, мовну культуру тощо. Співрозмовники мають можливість бачити вираз обличчя і мову жестів, ці речі є найважливішими аспектами спілкування, які втрачаються при асинхронних видах роботи (e-mail, чат, форум, блог). Відеоконференція дозволяє об'єднувати разом різні групи студентів з різних вишів для спільного обговорення.

До найбільш актуальних форм подання навчальних матеріалів відносять і **електронний підручник** – електронне навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни або її розділу, що відповідає навчальній програмі. Він водночас є освітнім продуктом, який за рахунок графіки, анімації, аудіо- та відеонаповнення, спеціального програмного забезпечення розширює та доповнює традиційний посібник на друкованій основі [4].

Використання електронного підручника під час навчальних занять та виконання домашнього завдання курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» значно економить час викладача і студента, підвищує якість сприйняття нової інформації, можливість узагальнення й аналізу, швидкість запам'ятовування, повноту засвоєння навчального матеріалу. Електронний підручник не втрачає традиційних функцій підручника, а лише поглиблює і доповнює їх.

У наш час, в епоху бурхливого розвитку інформаційних технологій, більшість сучасних студентів володіють комп'ютерними знаннями, тому використання на заняттях IT-технологій, безсумнівно, підвищує авторитет викладача. Викладач має можливість розмістити в т.зв. «хмарах» свої лекційні матеріали, тестові завдання, самостійні та контрольні роботи – весь навчально-методичний комплекс – і мати доступ до них будь-де і будь-коли.

Тобто це й можливість віддаленого або дистанційного навчання, організація спілкування On-Line. IT-технології можна використовувати й для спілкування з предметною кафедрою інших навчальних закладів, як-от: On-Line-конференції, тренінги, вебіари.

Сьогодні практично не доводиться переконувати, що комп'ютерні засоби навчання мають перевагу над іншими. Їх використання підвищує рівень професійної культури, розвиває плідну співпрацю зі студентами, підвищує рівень функціональної письменності у сфері інформаційних технологій, дає можливість самореалізації та самоствердження.

При вивченні курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» у процесі інтерактивного навчання студент набуває комунікативної компетентності як у ході скерованої викладачем взаємодії з іншими студентами під час спільної мовленнєвої розумової діяльності, так і в процесі самостійної творчої і пошукової діяльності, націлених на розв'язання проблемних ситуацій. Завдяки оволодінню різними стратегіями інтерактивної роботи в студентів формуються вміння писемного мовлення, уміння обговорювати, оцінювати й виправляти висловлювання та професійно орієнтовані тексти, аргументовано висловлювати свою точку зору.

IT-технології та лінгводидактичні завдання навчання знаходяться у взаємозв'язку. Цілісний навчальний процес неможливий без початково-методичного комплексу з курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)». Сьогодні можна констатувати процес перегляду і поповнення навчальних комплексів предметів інформаційними засобами, що додаються до традиційних завдань і методів навчання.

Нинішній вплив глобальної комп'ютерної мережі Інтернет на сучасний світ не має історичних аналогів. Можна констатувати початок епохи електронного проникнення в усі сфери людського життя, це щось більше, ніж просто маркетингова кампанія, це основа нової філософії і нової ділової стратегії. Відтак і сучасний ринок праці вимагає змін у підходах до підготовки конкурентоспроможного фахівця, здатного до творчого та абстрактного мислення, підбору нестандартних підходів у вирішенні виробничих завдань, володіння новими знаннями та навиками роботи з технічними засобами, що, в свою чергу, вимагає змін у навчальних технологіях, зокрема компетентного підходу формування майбутніх фахівців у вищих навчальних

зкладах.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Використання ІТ-технологій під час вивчення курсу «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» дозволяє індивідуалізувати процес навчання у відповідності до психологічних та інтелектуальних можливостей студентів і створює доступний режим для засвоєння будь-якого матеріалу, що особливо необхідно для дистанційного навчання цього та інших курсів вивчення англійської мови. Формування системи комп'ютерного навчання створює передумови для інтеграції її в міжнародну систему освіти, тим самим, розширюючи можливості міжкультурної і професійно-орієнтованої комунікації між студентами вишів України та зарубіжними навчальними закладами.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Edwards P. A Vast Machine: Computer Models, Climate Data, and the Politics Of Global Warming. Cambridge, 2010. MA: MIT Press.
2. Fenwick T, Edwards R. Exploring the impact of digital technologies on professional responsibilities and education European Educational Research Journal 2016, Vol. 15(1) 117–131. Retrieved February 07 2019 from <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1474904115608387>
3. Lenhart A. Teens, Social Media and Technology Overview 2015. Pew Research Center. Retrieved January 27 2016 from

http://www.pewinternet.org/files/2015/04/P1_TeensandTech_Update2015_0409151.pdf

4. Shandruk Svitlana. Tendentsii profesiinnoi pidgotovky vchyteliv u USA [Tendencies of professional preparation of teachers in the USA]: [monography]. Kirovohrad:Imeks-LTD, 2012.
5. Webster R. A reflective and Participatory Methodology for E-learning and Life-long Learning / R. Webster // Advances in E-learning: Experiences and methodologies / J. Francisco, G. Penalvo // Information Science Reference. – Hershey. – 2008. – P. 4.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛИСЕНКО Людмила Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри лінгводидактики та іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: іншомовна комунікативна культура, інноваційні методи навчання, комунікативна компетенція.

INFORMATION ABOUT AUTHOR

LYSENKO Liudmyla Oleksandrivna – PhD, Associate Professor, Chair of Linguodidactics And Foreign Languages Volodymyr Vynnychenko Centralukrainian State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: foreign language communicative culture, innovative teaching methods, communicative competence.

Стаття надійшла до редакції 28.05.2019 р.

УДК 364.4-056.24

МАТРОС Ольга Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини <https://orcid.org/0000-0001-6541-1941> e-mail: oljmatros@gmail.com

ОСНОВНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ: ПЕРЕВАГИ ТА ПРОБЛЕМИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Серед актуальних проблем становлення особистості особливо відчутними і гострими є питання, пов'язані зі соціальною роботою з особами з інвалідністю в сучасне соціальне середовище. Вчені намагаються дослідити теоретичні основи цього явища, визначити його суттєві ознаки та закономірності розвитку, виявити чинники та розкрити соціально-педагогічні умови, що впливають на процес інтегрування молоді з

функціональними обмеженнями у суспільне середовище, а це в свою чергу є серед державних пріоритетів. Поряд із помітними напрацюваннями і здобутками вітчизняних та зарубіжних учених проблема соціальної роботи з молодими особами з інвалідністю ще залишається недостатньо вивченою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні теоретико-методологічні аспекти соціальної роботи та соціальної політики з громадянами з